

HÆHRE ENTREPRENØR AS
Carmen Emilie Skjelvik
Postboks 279
1301 SANDVIKA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ole Martin Aanonsen, 37 01 78 51

Forurensning - Tillatelse til nyttiggjøring av bunnrenskmasser - E39 fra Mandalskrysset til Blørstad - Hæhre Entreprenør AS

Statsforvalteren i Agder gir med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16, Hæhre Entreprenør AS tillatelse til gjenbruk av forurensede bunnrenskmasser fra tunneldriving til bruk i veganlegget. Tillatelsen med tilhørende vilkår ligger vedlagt.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriften § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. Hæhre Entreprenør AS skal betale kr 47 300,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen.

Vedtak om tillatelse og vedtak om gebyrsats kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker.

Vi viser til epost datert 16. februar 2026 med søknad om gjenbruk av bunnrenskemasser og tørrstoff, datert 11. februar 2026.

Vedtak

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Hæhre Entreprenør AS (Hæhre) tillatelse til gjenbruk av inntil 3 000 m³ forurensede bunnrenskemasser fra tunneler i vegprosjektet E39 Mandal – Lyngdal øst byggetrinn del 1 mellom Mandalselva og Blørstad i Lindesnes kommune.

Tillatelsen er gitt i medhold av lov 13.3.1981 nr 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven). Tillatelsen er gitt med vilkår med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling. Endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene er straffbart.

Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Hæhre skal betale gebyr for vår behandling av søknaden, jf. forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39-3. Vi viser til varsel om gebyr i telefonsamtale med E. Brunvatne 23. april 2026, hvor vi varslet at vi ville benytte gebyrsats 6 (kr 47 300) for behandling av søknaden. Gebyrsats 6 tilsvarer inntil én ukes medgått tid til saksbehandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriften § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. Hæhre skal betale kr 47 300,- for vårt arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, eventuell korrespondanse med søker, interne drøftinger med andre fagressurser hos Statsforvalteren, ferdigstilling av tillatelsen og kunngjøring av vedtaket.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Bakgrunn for saken

Nye Veier AS fikk den 22. november 2023 tillatelse til midlertidige utslipp fra anleggsfasen ved bygging av ny firefelts E39 mellom Lindland og Blørstad i Lindesnes kommune. Delstrekningen er 9 km med 3.5 km tilhørende tilførselsvei og 930 meter tunnel i to løp. Nye Veier AS er byggherre og har valgt Hæhre som totalentreprenør for byggeprosjektet.

Ved driving av tunnelene i vegprosjektet, benytter entreprenøren stedegne masser som kjøreunderlag på midlertidige anleggsveier inne i tunnelene. Før entreprenøren legger den endelige vegbanen i tunnelene, fjerner de massene i de midlertidige anleggsveiene. For å oppnå en størst mulig ressursutnyttelse av masser i prosjektet, er det ønskelig å nyttiggjøre disse massene som byggeråstoff eller fyllmasser til terrengarrondering under forutsetning av at dette ikke utgjør en uakseptabel miljørisiko.

Hæhre viser i sin søknad til at antatt mengde gjenværende masser fra tunnelene vil utgjøre 10 620 m³ bunnrensk fra tunnelene i prosjektet. Av dette legger Hæhre til grunn at inntil 3 000 m³ masse vil kunne falle inn under tilstandsklasse 2 eller 3. De søker derfor om tillatelse til gjenbruk av inntil 3 000 m³ bunnrenskemasser.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Forurensningsloven § 8, 3. ledd viser til at forurensninger som ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper kan finne sted uten tillatelse etter § 11.

Naturmangfoldloven

Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) sine forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre- var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når vi treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027, med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Lovgrunnlaget for behandling av søknaden

Bunnrenskemasser fra tunneldriving omfattes av definisjonen av næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27. Forurensningsloven § 32 slår fast at den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt.

Gjeldende tillatelse for midlertidig anleggsvirksomhet for byggingen av delstrekningen av E39 har i punkt 8.3 bestemmelser om håndtering av slam fra renseanlegg og bunnrenskemasser. Det er påpekt at gjenbruk av masser som er lett forurenset kan benyttes til nødvendige arronderingsarbeider etter søknad til forurensningsmyndigheten.

Entreprenøren ønsker å nyttiggjøre lett forurensede masser på tidligere ikke-forurensede arealer. Dette krever egen tillatelse etter forurensningsloven § 11. Permanent disponering av forurensede masser på tidligere ikke-forurensede lokaliteter omfattes normalt ikke av Statsforvalterens fullmakter som forurensningsmyndighet. Denne myndigheten ble etter anmodning til Miljødirektoratet delegert til Statsforvalteren i Agder for alle delstrekninger av E39 og E18 gjennom Agder i brev av 6. juni 2022.

Beskrivelse av tiltaket

Bunnrenskemasser fra tunneldriving består av sprengstein og finstoff. Dette har blitt benyttet som kjøreunderlag underveis i tunneldrivingen og kan derfor være forurenset av spill og søl fra anleggsdriften, herunder oljeforbindelser og eventuelt andre kjemikalier, sprengstoffrester, rester av sprøytebetong og tungmetaller som gjenspeiler mineralsammensetningen i den aktuelle bergarten.

Søker har gjennom sin søknad vist til at bunnrenskemasser har gode kvaliteter som byggeråstoff. Hæhre viser til at de har et kontinuerlig fokus på å begrense mengden forurensete bunnrenskemasser ved daglig kontroll av maskiner og utstyr, forebygging av uønskede hendelser og opplæring av personell. Gjenbruk vil etter deres mening bidra til økt sirkulariteten i prosjektet, reduserer samlet belastning på ytre miljø og behovet for å benytte deponikapasitet, som er en begrenset ressurs.

Hæhre beskriver i søknaden at bunnrensekmassene er tenkt benyttet i stedet for andre tilkjørte masser på arealer regulert til «andre vegformål» i prosjektet, herunder ved pendlerparkeringsplass ved Blørstad, i vegskråninger og på sidearealer. Massene kan også inngå i utfyllinger av utsprengte masser hvor det skal etableres dyrket mark. I henhold til Miljødirektoratets veileder for tilstandsklasser for forurenset grunn, TA-2553, dekker ikke tilstandsklassene spesifikke krav til dyrkningsjord og jord brukt til matproduksjon. Eventuelle krav til denne typen jord stilles av landbruksmyndigheten. Stein større enn 20 mm defineres som rene masser så lenge de er visuelt rene og kan håndteres i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1243.

For å unngå at eventuelle forureningsrester i massene gir uakseptabel økt miljørisiko for, har Hæhre lagt vekt på at massene kun skal benyttes der de kan anbringes minst en meter over grunnvannstand og ellers i god avstand fra vannveger. Alle forurensete masser skal i tillegg overdekkes med minimum 30 cm jordmasser på arealer til annen veggrunn og på landbruksarealer skal massene overdekkes med minst 70 cm landbruksjord. Alle forurensete masser skal i tillegg ligge slik at de ikke er i kontakt med vann og har lav risiko for avrenning.

Statsforvalterens vurdering

I Nye Veier AS sin utslippstillatelse for anleggsfasen av delstrekningen er det åpnet for gjenbruk av lett forurenset masse etter egen søknad om dette, jf. tillatelse nr. 2023.0922.T, datert 22.11.2023, punkt 8.3. Slike masser kan erfaringsmessig inneholde en del finstoff, sprengstoffrester og betongrester. Massene kan inneholde oljeforbindelser som stammer fra anleggsdriften samt metaller og andre miljøskadelige stoffer. I søknaden har søker gitt en generell beskrivelse for analysemetode og sorteringsregime for de øvrige tunnelene.

For at bunnrenskemasser skal kunne anvendes i prosjektet, forutsettes det at kriteriene for nyttiggjøring er oppfylt, og at bruken av avfallet ikke fører til forsøpling eller til uakseptabel forurensning. Miljødirektoratet vurderte i sin e-post datert 30. oktober 2019 at tilsvarende bruk av bunnrenskemasser som det her søkes om oppfyller kriteriene for gjenvinning i forureningsloven § 32.

Statsforvalteren skal gjennom sin myndighetsutøvelse innen forureningsområdet verne miljøet mot skadelig påvirkning fra forureningskilder. Ved å fastsette vilkår om akseptgrenser for hvilke masser som kan anvendes i vegprosjektet, vil Statsforvalteren sikre at risiko for spredning av skadelig forurensning reduseres til et nivå hvor det ikke er sannsynlig at utslippene gir skade på naturmiljøet. Dette faller inn under FNs bærekraftsmål nummer 6 om bærekraftig vannforvaltning, jf. delmål 6.3 til 6.5.

Begrunnelse for vedtaket

Statsforvalteren finner argumentene for gjenbruk til nyttig formål for masser i tilstandsklasse 2 og 3 rimelige, og at kriteriene for gjenvinning er oppfylt, jf. forurensningsloven § 32. For øvrig mener vi at det er positivt at massene skal brukes innenfor det samme veganlegget som de har sin opprinnelse, da dette begrenser transportbehovet for disponering av massene, og sluttdisponeringen ikke legger beslag på deponikapasitet for masser med større miljørisiko.

Eventuelle oljeforbindelser i bunnrenskemassene består av tunge, langkjedede forbindelser (C12-C35). Disse har lav løselighet, er tett bundet til finstoffet i massene. Over tid vil slike forbindelser brytes ned eller forbli bundet som inerte forbindelser. Med bakgrunn i erfaringer fra tilsvarende arbeider, jmfør rapport «*E18 Bommestad – Sky. Risikovurdering av deponering av bunnrenskemasser på Langemyr*» (NIBIO 2016), mener vi at risikoen for forurensning fra gjenbruk av massene er liten ved at massene kapsles inn i øvrige masser og at forurensningstypen er lite mobil. Ved overvåking av vassdrag nær etablerte deponier hvor bunnrenskemasser er permanent lagret, har man ikke klart å påvise oljeforbindelser i vassdragene. Dette støtter opp under påstanden om at lagring av denne typen masser ikke utgjør en miljørisiko når massene disponeres og kapsles inn som beskrevet i søknaden. Prøvetaking for komponenter som kan forekomme i bunnrenskemassene skal inngå i virksomhetens miljøovervåkningsprogram for å dokumentere at utlekking ikke finner sted.

Veileder «Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn» (TA-2553) åpner for gjenbruk av forurensede masser i tilstandsklasse 4 etter en risikovurdering. Dette gjelder imidlertid ved saksbehandling i grunnforurensningssaker. Statsforvalteren har i tilsvarende prosjekter med bunnrenskemasser understreket at vi ikke vil tillate at masser i tilstandsklasse 4 lagres på permanent basis på lokaliteter som fra før ikke er forurensede. Masser i tilstandsklasse 4 og 5 må derfor transporteres til godkjent deponi.

Det at massene er planlagt plassert i god avstand fra vann og vassdrag reduserer faren for forurensning i resipient. Vi setter likevel krav om tiltak for å unngå avrenning fra massene. Vilkårene er i samsvar med gjeldende krav for håndtering av betong- og teglavfall og er likelydende med krav gitt i tilsvarende tillatelser i andre vegprosjekter. Massene må ligge minst en meter over høyeste grunnvannsstand og massene skal tildekkes med et toppdekke på minimum 0,3 meter jordmasser. Der hvor det skal anlegges dyrket mark, skal det være et topplag med minst 70 cm jord over massene.

Innehaver av utslippstillatelsen plikter å registrere lokalitetene hvor bunnrenskemassene brukes i databasen «Grunnforurensning», jmfør punkt 6 i tillatelsens vilkårsdel.

Vurdering etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Lokalitetene hvor bunnrenskemassene skal gjenbrukes er en del av de samlede anleggsarbeidene med å bygge ny E39 gjennom Lindesnes kommune. Forholdet til naturmangfoldloven og vannressursloven er avklart tidligere, både gjennom reguleringsplaner og utslippstillatelser. Statsforvalteren plikter likevel å vurdere dette tiltaket i henhold til naturmangfoldloven § 7, jf. §§ 8-12, og vannforskriften § 4.

Det er ikke kjent at det er registrert nye naturverdier som vil kunne bli negativt berørt som følge av bruken av bunnrenskemassene. Ved utarbeidelse av utslippstillatelse til anleggsfasen av veganlegget har vi vurdert risiko for forurensning fra oljeholdige forbindelser og mulig påvirkning på naturmiljø og vannforekomster. Vi mener det ikke er grunn til tro at bruken av bunnrenskemasser vil medføre negative påvirkninger utover hva som allerede er vurdert, såfremt de fastsatte vilkårene følges opp. Vi finner derfor at kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven § 8, er tilstrekkelig, og at det ikke er grunn til å benytte føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, til å unnlate å treffe vedtak i saken.

Håndteringen av massene vil skje i henhold til beskrevet metodikk og risikovurdering. Vi mener søkers dokumentasjon sikrer en gjennomføring av tiltaket som er i samsvar med naturmangfoldloven § 12. Vi finner ikke grunn til å vektlegge øvrige bestemmelser i naturmangfoldloven kapittel II.

Som følge av vurderingene som er gjengitt over, finner Statsforvalteren ikke behov for en ny, detaljert vurdering av forholdet til vannforskriften, da all teoretisk avrenning fra dette tiltaket er risikovurdert i gjeldende utslippstillatelse fra anleggsfasen for veganlegget og blir overvåket gjennom et omfattende miljøovervåkingsprogram.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

I henhold til forurensningsforskriften § 36-5 skal forurensningsmyndigheten sørge for at det gis anledning til å avgi uttalelse til søknaden til sakens parter, berørte offentlige organer, myndigheter eller organisasjoner. På bakgrunn av at det omsøkte tiltaket er beskrevet og vurdert i tillatelsen til midlertidig anleggsvirksomhet, jamfør tillatelse nr. 2023.0922.T, datert 22.11.2023, punkt 8.3, har Statsforvalteren kommet til at tiltakene som vedtaket hjemler vil være av mindre miljømessig betydning. Vi har derfor unnlatt å forhåndsvarsle, jamfør forurensningsforskriften § 36-9, 2. ledd pkt. b).

Klagerett

Hæhre Entreprenør AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert valg av gebyrsats. En klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Konklusjon

Vi har vurdert de forurensningsmessige ulempene opp mot de samfunnsmessige fordelene. Under forutsetning at de planlagte tiltak og fastsatte vilkår i tillatelsen følges, finner Statsforvalteren det akseptabelt å innvilge tillatelse til disponering av bunnrenskemasser og på egnede lokaliteter som beskrevet i søknaden.

Underlag for tillatelsen

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med tilhørende forskrifter.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).
- Delegert myndighet fra Miljødirektoratet.
- Utslippstillatelse nr 2023.0922.T, datert 22.11.2023 til Nye Veier AS.

Med hilsen

Gunnar Ogwyn Lindaas (e.f.)
miljøverndirektør
Seksjon forurensning

Veronica Skjævestad
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilårsdel - Gjenbruk av bunnrenskemasser - E39 Mandal-Blørstad - Hæhre AS

Kopi til:

Lindesnes kommune
Agder fylkeskommune
NYE VEIER AS AVD KRISTIANSAND

Nordre Heddeland 26
Postboks 788 Stoa
Kjøita 6

4534 MARNARDAL
4809 ARENDAL
4630 KRISTIANSAND S

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Hæhre Entreprenør AS Nyttiggjøring av bunnrenskemasser på E39 Mandal-Blørstad

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 5.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Hæhre Entreprenør AS avd. Billingstad
Beliggenhet/gateadresse	Thorvald Olsens gate 6
Postadresse	Postboks 279, 1301 SANDVIKA
Kommune og fylke	Asker, Akershus
Org. nummer (bedrift)	996 043 959
Lokalisering av anlegg	UTM sone 33 øst: 37899, nord: 6473085
NACE-kode og bransje	42.110 Bygging av veier og motorveier
Kategori for virksomheten ¹	

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2026.0389.T	4205.0263.01

Tillatelse første gang gitt: 07.05.2026	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Veronica Skjævestad Faggrupeleder forurensning	Ole Martin Aanononsen Seniorrådgiver	

¹ Jf. forskrift om begrenning av forurensning av 06.01.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder nyttiggjøring og gjenbruk av forurensede bunnrenskemasser fra tunneldriving og tørrstoff fra tunnelrenseanlegg fra veianlegget E39 Mandal-Blørstad.

Tillatelsen omfatter gjenbruk av inntil 3 000 m³ bunnrenskemasse.

Masser av mineralsk opphav kan ikke anvendes dersom klassifisering i henhold til Miljødirektoratets veileder *Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn - TA 2553/2009* viser høyere tilstandsklassen enn TK 3.

Prøvetaking og håndtering av alle masser skal være som beskrevet i søknaden.

Gjenbruken av massene skal være på lokaliteter som beskrevet i søknaden og nevnt under.

- Arealer regulert som annen veggrunn
- Oppbygging av terreng hvor det skal etableres dyrket mark over løsmassene

All gjenbrukt masse skal inngå i anlegg som er godkjent i planer i medhold av plan- og bygningsloven.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.5 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. pkt. 4.4.

2.6 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 4.1.

3 Utslipsreducerende tiltak og krav til massehåndtering

Massene skal håndteres på en slik måte at det ikke oppstår skadelig avrenning til vann eller vassdrag.

Plast og annet avfall fra bunnrenskemasser skal i størst mulig grad fjernes fra massene før nyttiggjøring.

Massene skal legges minst en meter over høyeste grunnvannstand. Det er ikke tillatt å plassere massene i myrer.

Massene skal tildekkes med et toppdekke på minst 0,3 m rene masser, eller minst 0,7 meter rene masser der hvor det skal etableres dyrket mark.

Utslipp av støv og støy er regulert i utslippstillatelsen for E39 Mandal-Blørstad (tillatelsesnummer 2023.0922.T) og vil også gjelde for håndteringen av bunnrenskemasser i denne tillatelsen.

Masser i tilstandsklasse 4 og 5 skal leveres til godkjent deponi.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

4 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

4.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

4.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

4.3 Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Hvis aktuelt, skal beredskapen mot akutt forurensning øves minimum en gang per år.

4.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift³. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

5 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

5.1 Utslippskontroll

Hære Entreprenør AS skal kontrollere og dokumentere at nyttiggjøringen av bunnrenskemassene ikke medfører skadelige utslipp til vann og vassdrag.

5.2 Miljøovervåking

Hære Entreprenør AS skal ha et program for resipientovervåking som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

³ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Overvåkingen kan koordineres med allerede pågående overvåkning i forbindelse med tillatelsen til anleggsarbeidene med E39 Mandal-Blørstad. Relevante måleparametere må eventuelt innarbeides i måleprogrammet.

Hære Entreprenør AS må avklare ansvarsforholdet for overvåkingen med Nye Veier AS, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 6.

5.3 Rapportering til Statsforvalteren

Etter gjennomført tiltak skal Hære Entreprenør AS sende en sluttrapport til Statsforvalteren. Sluttrapporten skal blant annet beskrive volumer, forurensningsgrad, massehåndtering, avvik, resultater fra miljøovervåkingen og for øvrig dokumentere at vilkårene i denne tillatelsen er overholdt.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>). Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Rapporteringen skal omfatte komplett oversikt over hvilke vannlokaliteter og vannlokalitetskoder data er registrert på i Vannmiljø.

6 Grunnforurensning

Alle lokaliteter hvor bunnrenskemasser benyttes skal registreres i databasen Grunnforurensning senest 3 måneder etter at arbeidene på de enkelte lokalitetene er ferdigstilt.

7 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.